

Datum 5 april 2020
Betreft Consequenties corona-crisis op OCW-sectoren en mogelijke oplossingen
Auteur Beleidsdirecties i.s.m. FEZ

1. Context

- Voor de dagstart op 5 april is een notitie opgesteld over de consequenties van de corona-crisis voor de OCW-sectoren. De notitie gaat in op:
  - De consequenties op de korte en (middel)lange termijn en de budgettaire gevolgen daarvan.
  - Waar mogelijk worden oplossingen genoemd, met een raming van de kosten.
 Dit is een interne inventarisatie van de problematiek binnen het OCW-domein, aangeleverd door de DG's bij FEZ.
- Er is besloten dat alle corona-maatregelen (in brede zin) via de vijfhoek en MCCB naar de MR gaan. Dit om de aanpak beter te coördineren. De sociaal-economische maatregelen worden gecoördineerd door FIN, EZK en SZW. OCW is hier op verschillende manieren bij betrokken. Vanaf komende week neemt OCW ( ) deel aan de ambtelijke vijfhoek.
  - In de vijfhoek van 6 april ligt een 'wittevlekkenanalyse' van knelpunten op de korte termijn. Deze is gericht op bedrijven en werknemers (ook ZZP'ers).
  - Voor de 5-hoek van 21 april werkt EZK, FIN en SZW aan een notitie met de macro-economische effecten van de coronacrisis. OCW levert input op deze notitie. De consequenties voor de OCW-sectoren zijn op dit moment nog moeilijk door te vertalen naar het effect op het BBP (bv. het effect van kwaliteitsverlies in het onderwijs).
- De financiering van alle OCW-instellingen gaat gewoon door. Daar waar OCW-instellingen ook inkomsten uit andere activiteiten hebben (bv. ticketverkoop) is er sprake van grote inkomstenderving, net als in diverse andere sectoren in het bedrijfsleven (bv. kappers). Voor een deel kunnen getroffen OCW-sectoren gebruik maken van de noodmaatregelen. Indien relevant wordt in deze notitie benoemd waar OCW-sectoren niet worden geholpen met het generieke steunpakket van het kabinet. Het lijkt alsof het voor OCW alleen om de media- en de cultuursector gaat.

Discussiepunten

In de ambtelijke vijfhoek wordt in eerste instantie gesproken over problemen op de korte termijn.

- Welke negatieve effecten van corona in het OCW-domein die op de korte termijn spelen en op de korte termijn kunnen worden aangepakt wilt u inbrengen in de vijfhoek?
Suggesties: cultuur en media
- Welke problemen in het OCW-domein die op de lange termijn spelen, maar die al op de korte termijn kunnen worden aangepakt wilt u inbrengen in de vijfhoek?
Suggesties: kwaliteitsverlies in het onderwijs

NB: Daar waar in deze notitie bedragen worden gekoppeld aan het totaal aantal leerlingen/studenten (bv. die vertraging oplopen) gaat het om grove schattingen. Niet alle bedragen zijn door FEZ gevalideerd.

1. Funderend onderwijs

In het funderend onderwijs spelen nu twee onderwerpen.

- 1) Op de korte termijn gaat het over de toegang van alle leerlingen tot afstandsonderwijs.
- 2) Op de middellange en lange termijn gaat het over de achterstanden die worden opgelopen en de (maatschappelijke) effecten daarvan.

McKinsey gaf in hun webinar op basis van internationale vergelijkingen daarover aan dat het juist belangrijk is om de korte, middellange en lange termijn te verbinden. Als je ervoor zorgt dat zo min mogelijk leerlingen op achterstand raken, dan kun je ook de macro-economische effecten proberen te beperken.

Met afstandsonderwijs kan niet dezelfde kwaliteit bereikt kan worden als in de reguliere onderwijsinstelling. Ook is er een groep leerlingen die niet of onvoldoende bereikt wordt met afstandsonderwijs. Dat betekent dat er achterstanden opgelopen zullen worden. Dat heeft uiteindelijk, afhankelijk van de mate waarin die achterstanden alsnog ingehaald kunnen worden, macro-economische gevolgen. Dit effect is er nog sterker voor de kwetsbare leerlingen en